

УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ: (п.)
ПРОФ. ОГНЯН СИМЕОНОВ
ДАТА: 10.03.2022 г.

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА **НА КОМИСИЯ ЗА ПУБЛИЧЕН НАДЗОР НАД РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Счетоводната политика на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО) е разработена в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Закона за счетоводството, Закона за държавния бюджет на Република България, Закона за публичните финанси, ЗФУКПС, Указанията на Министерство на финансите – ДДС № 20 от 14.12.2004 г., за приложимите Национални счетоводни стандарти от бюджетните организации и всички нормативни промени, включително и ДДС 14/30.12.2013 г. относно измененията в сметкоплана на бюджетните организации, съгласно ДДС № 05/30.09.2016 г., издадено на основание чл. 164, ал. 1 и ал.3 от Закона за публичните финанси, чл. 67, ал. 3 от ПМС № 380/2015 г. и всички вътрешни правила на комисията – елементи на Системата за финансово управление и контрол.

Счетоводната политика на Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори е съвкупност от принципи, изходни положения, концепции, правила, бази и процедури, възприети за отчитане на бюджетната дейност, както и за представяне на отчетната информация във финансовия отчет. Счетоводната политика подлежи на оповестяване в приложението към годишния финансов отчет, съгласно Заповед ЗМФ-1338/22.12.2015 г.

Счетоводната политика подпомага ръководството на КПНРО за осигуряването на законосъобразно и целесъобразно използване на финансовите ресурси, икономичност и публичност при изразходването им, касово изпълнение на бюджета, опазване на информацията и активите, правилното съхранение и използването на стоково-материалните ценности, контрол върху дейността на материално-отговорните лица.

II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ИЗИСКВАНИЯ

Основни задължителни принципи и изисквания, върху които се изгражда счетоводната политика са:

– **текущо начисляване** – приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;

– **действащо предприятие** – приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще;

– **предпазливост** – оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;

– **съпоставимост между приходите и разходите** – разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност, да се отразяват във финансовия резултат за периода, през който предприятието черпи изгода от тях, а приходите да се отразяват за периода, през който са отчетени разходите за тяхното получаване;

– **предимство на съдържанието пред формата** – сделките и събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма;

– **запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период** - постигане съпоставимост на счетоводните данни и показатели през различните отчетни периоди;

– **документалната обосновааност** на стопанските операции и факти, като се спазват изискванията за съставянето на документите съгласно действащото законодателство, хронологична регистрация и систематизация на всички счетоводни документи, синтетично и аналитично отчитане на стопанските операции, приключване на счетоводните сметки и регистри в края на отчетния период;

– **последователност на представянето и сравнителна информация** - представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети, счетоводните политики и методите на оценяване се запазват и прилагат последователно и през следващите отчетни периоди с цел постигане на сравнимост на счетоводните данни и показатели на финансовите отчети;

– **същественост** – предприятието представя поотделно всяка съществена група статии с подобен характер; обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато сумите са несъществени или обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота; сумата по статия е съществена, ако пропуските и неточното представяне на позицията биха могли да повлияят върху икономическите решения на ползвателите, взети въз основа на финансовите отчети, или биха довели до нарушаването на изискването за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, финансовите резултати от дейността, промените в паричните потоци и в собствения капитал;

– **компенсиране** – предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи;

– **оценяване на позициите** – които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупната цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти;

– **независимост на отделните отчетни периоди и последователност на представяне на информацията във финансовите отчети** - всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период.

Въз основа на структурата на публичните финанси в Република България, отчетността на КПНРО е организирана в три обособени отчетни групи (в SAP-R3 е използван термина стопански области):

– „Бюджет” – област 1000 (отчитат се активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност на министерството);

– „Сметки за средства от Европейския съюз” (СЕС) – област 2000 (отчитат се операциите и балансовите позиции на начислена основа на сметките за средства от

Европейския съюз, администрирани от Националния фонд и сметките за други средства от ЕС и сметките за средства по други международни програми);

– „Други сметки и дейности” (ДСД) – област 3000 (отчитат се стопанските операции по сметките за чужди средства на министерството и капитализацията на дълготрайните материални активи, изписани на разход в група „Бюджет“ и СЕС при придобиването им).

Отчетните групи се разглеждат като независими една от друга. Това означава, че при текущото счетоводно отчитане възникналата стопанска операция се осчетоводява в само една отчетна група. Счетоводни статии между сметки от различни отчетни групи не се допускат. При наличието на операция или събитие, засягащи едновременно две отчетни групи се вземат отделни счетоводни статии в рамките на засегнатите отчетни групи.

Паричните средства се отчитат съгласно единния бюджетен класификатор за съответната година, по метода на касовото отчитане, в съответствие с параграфите на Единната бюджетна класификация /ЕБК/ и на начислена основа чрез прилагане на сметките от Сметкоплана на бюджетните организации /СБО/. Министърът на финансите определя лицата имащи право да се разпореждат със сметките включени в системата на „Единната сметка” (СЕБРА), при спазване на принципа за двойния подпис. Разпоредителят с бюджетни кредити може да инициира бюджетното платежно нареждане в СЕБРА по реда на българските унифицирани стандарти (БУС), срещу кода на съответния първостепенен разпоредител. Обслужващата банка не изпълнява бюджетното платежно нареждане срещу друг код или наредено от друг разпоредител, невключен в системата на „Единната сметка”.

Основната цел на индивидуалната счетоводна политика е вярно, точно и честно представяне на имущественото и финансово състояние на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в годишния финансов отчет.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ НА БЮДЖЕТНИЯ ПРОЦЕС

Комисията е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата по чл. 12, ал. 2 от Закона за независимия финансов одит. Комисията е юридическо лице на бюджетна издръжка. Бюджетът на комисията се финансира от държавния бюджет. Председателят на КПНРО е първостепенен разпоредител с бюджет. При осъществяване на дейността си по Закона за независимия финансов одит и по Регламент /ЕС/ № 537/2014 г. Комисията е независима и не може да приема указания от други органи, институции и лица.

Комисията осъществява публичен надзор над дейността на регистрираните одитори и на Института на дипломираните експерт-счетоводители /ИДЕС/.

Комисията осъществява сътрудничество и обмен на информация с Европейския съюз, с надзорните органи на държавите-членки на Европейския съюз, или на трети държави, имащи правомощията в областта на публичния надзор над регистрираните одитори.

Комисията съставя тригодишна бюджетна прогноза, както и проект на бюджета за съответната година съгласно получени указания от МФ. След публикуването на ПМС за изпълнение на държавния бюджет на Република България за съответната година и получаване на указания от МФ, КПНРО представя месечно разпределение на разходите по елементи на Единната бюджетна класификация съобразно утвърдения бюджет.

Комисията организира и прилага за бюджета си отчетност на касова основа в съответствие с Единната бюджетна класификация.

Прилага се двустранно счетоводно записване. В КПНРО е разработен индивидуален сметкоплан съобразен с изискванията на Сметкоплана на бюджетните

организации и Ръководството по прилагането му, изготвен на основание ДДС №14/30.12.2013 г. на Министерство на финансите и на база чл. 164 ал.1 от ЗПФ.

В счетоводството на КПНРО е въведена автоматизирана обработка на счетоводната информация. Използват се счетоводен софтуерен продукт "ACCOUNT", програмен продукт "CONTRACT" за оформяне на гражданските договори и "SALARIES" за изготвяне на месечни ведомости по трудови и служебни правоотношения.

При обработка на счетоводни документи и съставяне на счетоводни отчети се спазват правилата, определени в глава втора "Счетоводни документи и форма на счетоводство" от Закона за счетоводството и изискванията на НСС1, уточнен с ДДС № 20 от 2004 г. на МФ за прилагане на НСС в бюджетните организации. Счетоводните документи в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори се дефинират като хартиени или магнитни носители на счетоводна информация за регистриране на стопански операции.

Комисията изготвя и представя в Министерство на финансите ежесмесечна заявка за средствата необходими за текуща издръжка и капиталови разходи в съответствие с утвърдения бюджет и лимит за разходването му.

Главният счетоводител одобрява, управлява и наблюдава плащанията на КПНРО в системата на „Единната сметка“. Чрез системата на „Единната сметка“ се разпределя и утвърждава лимита на разходите на КПНРО.

Комисията изготвя и представя в Министерство на финансите и Сметната палата периодични отчети за касовото изпълнение на приходите и разходите по бюджета, оборотни ведомости, както и други справки съгласно дадени указания. Формите и съдържанието им се определят от Министерство на финансите, БНБ и други.

В течение на отчетната година Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори може да предлага на МФ за одобрение корекции по бюджета, свързани с нормалното и функциониране и промяна в нормативната и уредба.

Годишният финансов отчет на КПНРО се съставя към 31 декември на съответната година и включва баланс, отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства и приложение, съдържащо обяснителна записка за изпълнението на бюджета и сметките за средства от ЕС; пояснения за прилаганата счетоводна политика; информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи и задбалансови позиции; информация за изпълнението на показателите по бюджета и сметките за средства от ЕС, включително и предоставянето на агрегирана информация за касовите разходи по функции и групи съгласно ЕБК, който се представя в Сметна палата. Съгласно глава осма от Закона за счетоводството, бюджетните предприятия осъществяват счетоводството си в съответствие с изискванията на глава петнадесета от Закона за публичните финанси. Бюджетните организации изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на сметкоплана, счетоводните стандарти и методическите указания.

Годишният финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, настъпили и протекли в Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори за текущата финансова година през отчетния период. Същият представя вярно и точно имущественото и финансовото състояние, промените в паричните потоци и собствения капитал.

С оглед достоверното предоставяне на активите и пасивите в годишния финансов отчет съгласно чл. 28 от Закона за счетоводството се провеждат инвентаризации, като правилата за практическото осъществяване, документирането на инвентаризациите на активите и пасивите и отчитането на резултатите от тях са регламентирани във Вътрешните правила за провеждане на инвентаризация на активите и пасивите в Комисия

за публичен надзор над регистрираните одитори и за бракуване и ликвидиране на нефинансови активи.

Особено внимание се отделя на документалното прилагане на “принципа на текущото начисляване” за установяване как и в кой период са отчетени резултатите от сделките и събитията – в периода на възникване или когато е осъществен последващ трансфер на парични средства (или осигуряване на допълнителен лимит за разходи) и отразяване на корекции, ако е необходимо.

Проверява се и последователността на прилагане на “принципа за съпоставимост между приходите и разходите” за установяване правилното отразяване по счетоводните сметки на извършените разходи за периода, през който администрацията черпи изгода от тях, а приходите да са отразени за периода, през който са отразени разходите за тяхното получаване.

За осигуряването на законосъобразно, навременно, точно, пълно и с достоверни данни съставяне на годишния финансов отчет, както и предвид факта, че годишното счетоводно приключване е сравнително продължителен процес и преминава през отделни свързани помежду си и взаимно обуславящи се фази и процедури, в края на годината се извършва проверка и на “документалната обоснованост” на счетоводните записвания.

Формата и съдържанието на месечните, тримесечните и годишни отчети за касово изпълнение на бюджета, СЕС, редът, начинът и сроковете за изготвяне и представяне за бюджетните организации се определя от Министерството на финансите.

Годишният финансов отчет на КПНРО се заверява от Сметната палата.

Главният счетоводител организира и ръководи касовото изпълнение на бюджета. В края на годината цялата документация се окомплектова и остава на съхранение в архива на счетоводството. Счетоводната документация се съхранява и предава за ползване от лице, определено със заповед на председателя на КПНРО.

IV. МЕТОД ЗА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

Активите, пасивите, приходите и разходите се оценяват и записват при тяхното придобиване или възникване по историческата им цена или друга цена, в съответствие с приложимите счетоводни стандарти.

1. Отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи

При отчитане на дълготрайните активи (материални и нематериални) се прилагат изискванията на действащите счетоводни стандарти, съобразени с Указанията на МФ, относно прилагането им в бюджетните организации.

1.1. Възприет подход при класифициране на активите като дълготрайни

Дълготрайните активи са установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от КПНРО, които се признават и отчитат като такива когато:

- имат натурално-веществена форма (за материалните активи);
- нямат физическа субстанция (за нематериалните активи);
- използват се основно за административни цели;
- очаква се да бъдат използвани през повече от един отчетен период;
- цената за придобиване на един актив имащ самостоятелно приложение е над стойностния праг на същественост;
- очаква се получаването на определена икономическа изгода.

1.2. Стойностен праг на същественост

Стойностният праг на същественост се определя на **1000 лв.** При определяне на прага на същественост в стойността на активите се включват ДДС и други данъци.

Материални активи със стойност под 1000 лв., които в момента на доставката влизат в употреба и от тях се очаква получаване на икономическа изгода за повече от един отчетен период, се изписват като текущ разход и се завеждат задбалансово.

Активите, чиято стойност е под определения праг на същественост, независимо от факта, че отговарят на критериите за признаването им като дълготрайни, се отчитат като краткотрайни материални активи при придобиването им, когато не влизат веднага в употреба.

Взаимосвързани активи, като компютърни конфигурации и други подобно свързани активи, когато стойността на цялата конфигурация надвишава прага на същественост от 500 лв., съществени елементи (компютър, монитор) се завеждат като ДМА, независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под 500 лева, съгласно т.16.16.6. от ДДС № 20 от 14.12.2004 г..

Програмните продукти се отчитат по баланса, като нематериални дълготрайни активи, независимо от тяхната стойност и установен праг на същественост.

Другите нематериалните активи (патенти, лицензии, сертификати и други подобни), които попадат под стойностния праг на същественост, се изписват на разход към момента на тяхното придобиване. Текущо изплатените суми за поддръжката им се отчитат като текущи разходи.

1.3. Възприет подход при определяне на първоначалната оценка на дълготрайните активи.

Всеки закупен дълготраен актив се оценява по **цена на придобиване**, която включва покупната цена, данъци, мита, такси и всички преки разходи. Безвъзмездно получените активи се оценяват по справедлива стойност. За закупените и безвъзмездно придобити дълготрайни активи се съставя Акт за приемане и предаване на материални активи, като се поставя съответен инвентарен номер на придобития актив.

Замяната на ДМА с други активи се отчита като придобиване на активи и постъпления от продажба на ДМА, чрез използването на съответните сметки от подгрупи **614 „Отчетна стойност на продадени дълготрайни активи”** и **714 „Приходи от продажби на дълготрайни активи”**. Замяната се оценява по справедливата стойност на заменяния или придобивания актив – която от двете е по-ясно определима.

1.4. Подход за класифициране на последващи разходи по дълготрайните активи като разходи за увеличаване на балансовата им стойност или като текущи разходи за дейността.

Балансовата стойност на актива се увеличава при удължаване на полезния му срок на годност и при промяна във функционалното му предназначение, в резултат на обновяване, разширяване, основен ремонт, реконструкция и модернизация.

Разходите за обучение не се включват в цената на актива, а се отчитат като разходи за обучение.

Безвъзмездно получените активи се оценяват по справедлива стойност.

При подмяна на разграничима част от дълготрайния актив, която има отделна стойност, отчетена по реда на приложимите счетоводни стандарти, подменената част се отписва като се съставя протокол за брак, а направеният разход за подмяна на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

Всички други последвали разходи по дълготрайните активи, в т.ч. и за поддръжката им се признават за текущи разходи в периода, в който са направени.

1.5. Възприет подход за оценка на дълготрайните активи след първоначалното признаване.

Амортизациите на дълготрайните активи се начисляват, в съответствие с ДДС № 05/30.09.2016 г., издадено на основание чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси и чл. 67, ал.3 от ПМС № 380/2015 г.и чл. 65 от Закона за счетоводството.

Веднъж на две години КПНРО като бюджетно предприятие извършва преглед на ДМА и НМДА за обезценка на активите от външен независим оценител, доколкото МФ, дирекция "Държавна съкровище" не е определило по-кратък срок, при спазване на следните процедури:

При прегледа се съпоставя балансовата стойност с текущата възстановима стойност, т.е. справедливата им стойност, като за нейна индикация може да се ползва текущата покупна цена на сходен актив със същия потенциал на икономическа изгода. За активи, които нямат пазарен аналог може да се извърши експертна оценка на очаквания размер на разходите за придобиване, ако такъв актив би бил придобит към датата на прегледа за обезценка. В случай, че балансовата стойност е по-висока, тя се коригира до размера на текущата възстановима стойност и намалението се отразява по дебита на **7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи”**.

При прегледа за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи обезценка се отчита, когато е налице траен спад в цените на съответните активи. Временни спадове и флуктуации в цените не се взимат предвид освен пазарните цени за жилища в съответен район, но и текущата оценка на подобренията. Не се извършва тест за обезценка на активи, които са в процес на придобиване/строителство със срок под една година.

1.6. Преоценка на нефинансови дълготрайни активи

По отношение на оценките след първоначално признаване на нефинансови дълготрайни активи са приложими разпоредбите на т. 7.1. и 7л2 на НСС 16 Дълготрайни материални, респ. НСС 38 Нематериални активи. За последващото оценяване на нефинансовите дълготрайни активи са възприети два подхода – препоръчителен и допустим алтернативен подход. Съгласно модела на цена на придобиване активите се оценяват по цена на придобиване, намалена с акумулираната амортизация и с натрупаната загуба от обезценка. Вторият разрешен подход за последващо оценяване на нефинансови дълготрайни активи е моделът на преоценената стойност. След първоначалното оценяване, всеки отделен нефинансов дълготраен актив се оценява по преоценена стойност. Преоценената стойност е справедливата стойност в деня на преоценката намалена с акумулираната амортизация и евентуалните загуби от обезценката. В рамките на бюджетното предприятие могат да се използват и двата подхода, като за даден клас активи следва да се прилага само един от тях. Извършените корекции в балансовите стойности на активите се осчетоводяват като преоценка (дооценка/надоценка) по счетоводна сметка 7801 Преоценки на нефинансови дълготрайни активи.

В края на годината, със заповед на председателя на КПНРО, се определя комисия, която да прецени кой метод е подходящ, като се съставя протокол за това.

1.7. Заприходяване (осчетоводяване) на дълготрайните активи според вида и характера им по счетоводни сметки.

Придобитите дълготрайни активи в КПНРО се осчетоводяват според вида им по съответните счетоводни сметки включени в индивидуалния сметкоплан, утвърден от председателя на КПНРО на основание чл. 5, ал.1 от Закона за счетоводството.

Активи, които имат характер на машини, съоръжения, инструменти, уреди и оборудване, независимо че не са крупни, се заприходяват по счетоводна сметка **2049** „Други машини, съоръжения и оборудване”.

По счетоводна сметка **2099** „Други дълготрайни материални активи” се отчитат ДМА, за които не са предвидени отделни сметки в групата.

1.8. Отменя се подходът на задбалансово отчитане на дълготрайните материални активи, попадащи в обхвата на т.16.3. от Указание на МФ ДДС № 20/2004 г., поради което в СБО не са възпроизведени съответните сметки от подгрупа 990 от досегашния СБП. Вместо това, тези активи с изключение на подлежащите към сгради и съоръжения земи, ще се капитализират (признават балансово) в отчетна група (стопанска област) „ДСД” чрез използването на сметки от група 22 (за незавършени обекти-сметки от подгрупа 207) и сметка 7609 ”Коректив за капитализирани активи в отчетна група (стопанска област) ”Други сметки и дейности”. Запазва се досегашния подход на изписване на разход на тези активи при тяхното придобиване в отчетни групи (стопански области) „Бюджет”.

1.9. Бракуването на ДМА се извършва от комисия, назначена със заповед от председателя. Протоколът за бракуването се утвърждава от председателя. Въз основа на протокола председателят издава заповед за отписване на бракувания актив.

Съставя се следната счетоводна статия с отчетната стойност на бракуваните активи:

Д-т с/ка 6992 Намаление на нефинансовите дълготрайни активи от други събития

Д-т с/ки от група 24 Амортизации

К-т с/ки от група 20 Дълготрайни материални активи

К-т с/ки от група 21 Нематериални дълготрайни активи

К-т с/ки от група 22 Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група/стопанска област/ „Други сметки и дейности“

Тази счетоводна статия се съставя, когато приключи процедурата на бракуване.

1.10. При закупуване на книги за библиотеката на КПНРО направените разходи се отчитат в дебита на сметка 2204 „Книги в библиотеките”, съгласно указания ДДС 14/2013 г. на Министерство на финансите при завеждане на книгите, няма изискване за определяне на стойностен праг, независимо от стойността им.

1.11. Всички закупени активи под определения стойностен праг на същественост, влезли в употреба, за които се очаква да бъдат използвани повече от един отчетен период се отчитат по сметка **9909** „Други активи в употреба изписани на разход”.

1.12. Закупени автомобилни гуми, които влизат в употреба според сезона, независимо от цената им на придобиване се изписват на разход и се завеждат задбалансово по сметка **9909** ”Други активи в употреба, изписани на разход”.

1.13. *Отписване на дълготрайните активи.*

Дълготрайните активи се отписват от баланса когато станат негодни за употреба - при продажба, дарение, бракуване и прекратяване срока на действие на НМДА.

Продажба на ненужни дълготрайни активи се извършва, когато ведомството не

очаква никаква икономическа изгода от тях, въз основа на заповед на Председателя на КПНРО. Продажбата се извършва чрез провеждане на търг при спазване изискванията на Наредба № 7 от 14.11.1997 г. за продажба на движими вещи – частна държавна собственост.

Дарения на ненужни за ведомството активи се извършват при следните условия :

- получени писма-искания от организации на бюджетна издръжка;
- писмо до Министъра на финансите за искане на разрешение за извършване на дарения над 10 000 лв., в изпълнение разпоредбите на чл. 28 от ЗДС във връзка с чл.11 от ППЗДС и чл. 63 от ЗДС във връзка с чл. 68 от ППЗДС.
- заповед на Председателя за назначаване на комисия, която с протокол за приемане-предаване да извърши дарението.
- изготвяне писма до получателите на дарението за потвърждаване на заприходяването му чрез посочване номера и датата на документа, с който е осчетоводено.

За установените липси на материални и други балансово признати активи, за които няма установен извършител, евентуалното вземане се отразява задбалансово по сметка 9289 “Други дебитори по условни вземания”.

Отписване на НМДА – извършва се след изтичане на срока на действие на патенти, лицензии и други подобни НМДА освен ако срокът не е подновен.

Всички дълготрайни активи се осчетоводяват и привеждат в съответствие с изискванията на ДДС 14 от 30.12.2013г.

2. Отчитане на материалните запаси

Възприетият метод за оценка на материалните запаси при тяхното потребление е съгласно чл.16 от ЗСч в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, съобразени с Указанията на МФ относно прилагането им в бюджетните предприятия.

Материалите се придобиват чрез покупка и представляват краткотрайни активи, предназначени основно за нуждите на администрацията. Това са канцеларски материали, материали и резервни части за поддръжка на компютърната и хардуерна техника, за поддръжка на административната сграда и служебните автомобили, за представителни цели и други. Те са предназначени за текущо потребление в процеса на работата и комисията не поддържа складови наличности от материали. Материалните запаси, не следва да се водят по баланса. Те се изписват на разход, а за целите на контрола и отчетността, изписаните на разход активи се отразяват задбалансово по сметка 9909 „ Други активи в употреба, изписани на разход”. Съгласно т.36.1.4. от ДДС 20 / 14.12.2004 г. не се извършва обезценка на активите, отчитани по сметка 9909 „ Други активи в употреба изписани като разход”.

Разходите по закупуването на материали и стоки включват покупната цена, всички данъци, мита и такси, разходите по доставката (транспортни, товаро-разтоварни и монтажни), които допринасят за привеждане на стоково-материалните ценности в готов за тяхното ползване вид. Търговската отстъпка, рабатът и други компоненти се приспадат при определяне на разходите за закупуване. Доставените материали се изписват на разход в момента на доставката. Класифицирането на стоково-материалните запаси се извършва съгласно утвърдения индивидуален сметкоплан, съобразен със Сметкоплана на бюджетните предприятия.

3. Отчитане на задбалансовите активи

Предоставени активи от други организации за временно ползване от КПНРО се отчитат по справедлива стойност като чужди ДМА по задбалансови сметки от подгрупа 91 ”Чужди дълготрайни активи, материални запаси и финансови активи” от СБП.

Осчетоводяването се извършва в зависимост от договорените условия – срок, начин и вид на предоставените за безвъзмездно ползване активи.

По сметка **9200** „Поети ангажменти за разходи-наличности” се отчитат сумите по вече сключени договори с доставчици на активи и услуги, преди да е извършена доставката им и начисляването на сумите по съответните балансови сметки за активи, разходи и разчети с доставчици. Съгласно чл.80 от ДДС 14 /30.12.2013 г. обхватът на поетите ангажменти съгласно горепосочените легални дефиниции е по-широк от този, регламентиран в ДДС №04/2010 г.- те включват и поетите ангажменти за разходите за командировки, таксите – ангажмент за банкови заеми, както и за разходите за наказателни лихви (без лихвите по дълга) и санкции, които не са публични вземания – позиции, които досега бяха изключени от обхвата на поетите ангажменти съгласно т. 4 на ДДС № 04/ 2010 г. Сметката се кредитира с размера на сключените договори. Когато са получени доставките на активи и услуги (те са фактурирани и начислени по съответните балансови сметки) сумата по сметка **9200** „Поети задължения по договор” се отписва. Във връзка с легалните дефиниции на показателите „налични към края на годината поети ангажменти за разходи” и „поети ангажменти за разходи” (т.21 и 27 от § 1 от ЗПФ) е променено наименованието на сметка 9200. По тази сметка продължават да се отчитат наличностите на поетите ангажменти, които са останали нереализирани към края на отчетния период.

В допълнение към отчитането на наличните поети ангажменти се въвежда и задбалансова отчетност за всички изменения (потоци) на поетите ангажменти чрез сметките от подгрупа 980 „Поети ангажменти за разходи – потоци”.

По сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация”- тъй като при ангажментите с незабавна реализация и приравнените на тях (по смисъла на т.14 от указание на МФ ДДС № 04/2010 г.) моментът на възникване съвпада с момента на реализацията (чрез плащане или начисление на задължение), за тях не може да се отчита наличност (остатък за изпълнение / реализация). В тази връзка, сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация” – следва да се дебитира срещу кредитиране на сметка 9803 ”Реализирани ангажменти за разходи чрез плащане/ възникване на задължение”(а не в кореспонденция със сметка 9200).

Във връзка с легалните дефиниции на показателите „налични към края на годината поети ангажменти за разходи” и „поети ангажменти за разходи” (т.21 и 27 от § 1 от ЗПФ) е променено наименованието на сметка 9200. По тази сметка продължават да се отчитат наличностите на поетите ангажменти, които са останали нереализирани към края на отчетния период

По сметка 9804 „Вътрешни трансфери на поети ангажменти за разходи” – тук се включват за отчитане всички прехвърляния (трансфери) на поети ангажменти в рамките на първостепенния разпоредител – както между отделни единици, така и между отделни отчетни групи (стопански области);

По сметка 9805 „Прехвърлени ангажменти за разходи от/ към други бюджетни организации – тук се включва всяко прехвърляне (трансфер) между бюджетните организации от системата на различни първостепенни разпоредители;

По сметка 9808 „Изменения в обема/стойността на поетите ангажменти“ ще се отчитат всички промени в обема и стойността на наличните ангажменти, произтичащи от промяна на договори, корекции на приблизителни оценки, промяна в стойността на ангажмента в резултат на нормативен акт и всички други промени.

По сметка 9809“Анулиране на поетите ангажменти“ ще се отчита отписването на ангажмента, произтичащо от прекратяване на съответните договори по силата на клаузи в договорите и други причини.

1. Отчитане на паричните средства в чуждестранна валута

При отчитане на паричните средства в чуждестранна валута се прилагат изискванията на действащите счетоводни стандарти, съобразени с указанията на МФ относно прилагането им в бюджетните предприятия.

В КПНРО чуждестранна валута се закупува от БНБ за служебни командировки и специализации в чужбина.

Закупената валута се оценява по валутния курс на придобиване. По този курс се задължава съответното подотчетно лице. При изготвяне на финансовия отчет (Авансов отчет за валута) лицето се отчита със стойността на валутата по курса, по който е задължено.

Неусвоените валутни средства се продават на БНБ и се оценяват по валутния курс на продажбата. Явилите се курсови разлики се осчетоводяват чрез сметките от подгрупа 739 „Реализирани курсови разлики от операции с валута” и се отразяват в отчета за касовото изпълнение на бюджета като други неданъчни приходи, като отрицателните курсови разлики се посочват със знак “минус”.

Паричните средства, вземанията и задълженията във валута задължително се преоценяват веднъж месечно – в края на всеки месец и в края на всяка година при съставяне на годишния финансов отчет по централен курс на БНБ. Курсовите разлики от преоценката (нереализирани) се осчетоводяват чрез сметките от група 78 “Прираст/намаление на нетните активи от преоценка”.

5. Отчитане на приходите и разходите

5.1. Приходи

Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори не формира собствени приходи.

5.2. Разходи

Разходите се извършват на основание утвърдения бюджет за съответната година. Отчитат се по разходните параграфи съгласно ЕБК и по сметките съгласно утвърдения индивидуален сметкоплан, съобразен със Сметкоплана на бюджетните организации.

При отчитането им фактически извършените разходи се осчетоводяват по съответните параграфи и подпараграфи от ЕБК в зависимост от икономическия им характер.

Разходите, осчетоводени по съответните счетоводни сметки задължително трябва да бъдат във връзка и в съответствие с разходните параграфи и подпараграфи от Единната бюджетна класификация.

Съгласно ДДС № 20 /2004 г. разходите, свързани с дейността, се класифицират по икономически елементи и по функционален признак. На настоящия етап, класифицирането на разходите за дейността по функционален признак се прилага задължително само по отношение на отчетността на касова основа (за касовите текущи и капиталови разходи съгласно ЕБК). Например, разходите за обучение имат комплексен характер по икономически елементи, тъй като включват разходи за възнаграждение на учителя, за външни услуги (транспортни, хотелски и ресторантски), за учебни материали. Разходите се отчитат по §§ 10-20 „Разходи за външни услуги” от ЕБК, а на начислена основа – по сметка 6025 „Разходи за квалификация и преквалификация на персонала”, когато обучението е осъществено от външен изпълнител и е налице документална обосновааност (фактура). В случаите на обучение на служителите в организацията, разходите за закупени учебни материали и пособия се отчитат на касова основа по §§ 10-14 „Учебни и научноизследователски разходи и книги за библиотеките”, а на начислена основа по сметка 6014 „Разходи за учебни материали и помагала”, съгласно ДДС № 04 / 01.04.2010 година. В случаите на командировка с цел обучение извън седалището на работното място, разходите (пътни, дневни и квартирни) се отчитат като разходи за командировка, а разходите за наетото

помещение (конферентна зала, кафе паузи и др.) – като разходи за външни услуги.

В случаите, когато се заплащат такси, които, независимо че са нормативно регламентирани по отделни закони с тарифи, не постъпват и не се отчитат като приходи по консолидираната фискална програма, заплащането на подобни такси се третира като унифицирана цена за предоставяне на съответната услуга (като напр. нотариални такси, таксите за вещи лица, частни съдебни изпълнители и др. подобни) и се отчита като разходи за външни услуги, съответно на касова основа – по § 10-20 от ЕБК, а на начислена основа – по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги” от СБП.

Закупените абонаментни карти, които се използват за целите на дейността на бюджетното предприятие, разходите за тях се отчитат като разходи за външни услуги по § 10-20 „Разходи за външни услуги” и по сметка 6022 „Транспортни разходи”.

Представителните разходи, както и предметни награди на персонала, по повод годишнини и юбилеи и други се отчитат като разходи за материали / под стойностния праг на същественост/, по § 10-15 „Материали“ и по сметка 6019 „Разходи за други материали“, а тържествените мероприятия и други представителни събития се отчитат по § 10-20 от ЕБК, а на начислена основа – по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги” от СБП.

На основание чл.11, ал.1, т.3 от Правилника за дейността на Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори, Д.В. бр. 20 от 08.03.2019 г., членовете на комисията имат право на възстановяване на разходите за транспорт, направено във връзка с участието им в заседанията на комисията.

В СБО не са възпроизведени сметките за липси и излишъци на активи и пасиви (сметките от подгрупи 693 и 793 от досегашния СБП). Вместо това, в подгрупи 699 и 799 на СБО са създадени сметки по основните видове активи и пасиви за отчитане на ефекта върху нетните активи от всички други събития, необхванати от останалите сметки от раздели 6 и 7

В СБО е заложена по-опростена структура от сметки за капитала и изменението на нетните активи на бюджетните организации, което води до по-опростена схема на годишното приключване на сметките от раздели 6 и 7, които ще се приключват в съответната отчетна група (стопанска област) само чрез една сметка - сметка 1201 „Изменение на нетните активи за периода”, вместо чрез досегашните сметки от групи 12 и 13 от СБП.

Разходите са съобразени с действащата нормативна уредба и вътрешните актове на КПНРО. Утвърдени са елементи на СФУК, чрез които се осъществява регулиране и контрол на разходите – Вътрешни правила за организация на отчетността на разходите в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Контролът по законосъобразността за извършването на разходите се осъществява от финансовия контролор, съгласно приетата Инструкция за изграждане и функциониране на СФУК в КПНРО. Задължително всички платежни документи свързани с извършването на разход се подписват от председателя и главния счетоводител или от упълномощени с изрична заповед лица.

6. Отчитане на чужди средства от други лица

Съгласно т.7.4.12 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, получените чужди средства-парична гаранция /депозити, гаранции за изпълнение, съдебни гаранции и други/ - гаранцията е парична сума преведена по набирателната сметка на ПРБ и се отчита на касова основа по §§ 93-10, а на начислена основа по Дт с-ка 5001 „Текущи сметки в левове, консолидирани в с-та на Единната сметка“ на Кт с-ка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“.

7. Отчитане на разходите по програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г.

Отчитането на разходите по европейски проекти е съобразено с ДДС № 06 от 04.04.2008 г., ДДС № 07 от 04.04.2008 г., ДДС 06/ от 03.09.2011г., ПМС № 189/28.07.2016г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, както и отчитане на начислена и касова основа получаването и разходването на средствата на Националния фонд от на Европейския съюз, в съответствие с източниците на финансиране преди и след сертифицирането на разходите от Националния фонд към МФ.

8. Отчитане на разчетите

Разчетните взаимоотношения с доставчиците се отразяват чрез сметките от група 40 „Доставчици”. Задълженията към външни доставчици за стоки и услуги се начисляват текущо през годината по кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната”

Изплатените през текущата година суми срещу бъдещи доставки на стоки и услуги (като напр.: платен абонамент за поддържане на софтуерен продукт, платен абонамент за вестници и списания, изплатени суми за застраховки, както и суми за закупуване на винетни стикери) се отчитат на начислена основа като предоставен аванс – по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната”. В следващия период при предоставянето на услугата, авансът за доставка се закрива (чрез кредитиране на сметка 4020), а в съответствие с икономическия им характер изплатените суми се признават като текущ разход.

За счетоводното отчитане на предоставените суми за служебни аванси, се използват сметките от подгрупа 426 „Подотчетни лица”. Отпускането и отчитането на служебните аванси се регламентира с Вътрешните правила за организация на отчетността на подотчетните лица в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

9. Провизии

В КПНРО се начисляват разходи за провизии на персонала в края на отчетната година след анализ и оценка по отношение на неизползваните отпуски към края на годината, за които персоналетът има право на ползване през следващата година. При определянето на разходите за заплащане на компенсируемите неизползвани отпуски на персонала се прави оценка на очаквания брой дни на натрупващите се отпуски и броя на лицата, които ще ги ползват през следващата година. При анализа трябва да се има предвид равнището на заплатите за месец декември на отчетната година, като се коригира с предвидените увеличения за следващата година. Към очакваните разходи за отпуските се начисляват припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително пенсионно осигуряване и вноски за здравно осигуряване за сметка на работодателя, изчислени на базата на размерите и съотношението, приложими през следващата година, съгласно годишния закон за бюджета на ДОО.

10. Амортизации

Съгласно чл. 65 от Закона за счетоводството амортизациите в КПНРО се начисляват въз основа на акт на Министерския съвет. С ДДС № 05 от 30.09.2016г. на Министерство на финансите са дадени указания за начисляване на амортизации на нефинансови (материални и нематериални) дълготрайни активи в отчетността на бюджетните организации, както и за регулярното счетоводно отчитане на амортизациите. Включени са и други допълнителни конкретни указания, насочени за подпомагане на процеса за начисляване на амортизациите. Указанието е издадено на основание чл.164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси и чл. 67, ал. 3 от ПМС № 380 от 22.12.2015г.

IV. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ВЪЗПРИЕТАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Счетоводната политика се оповестява в годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори се изготвя в съответствие с изискванията на чл. 166, ал. 1 от Закона за публичните финанси. Отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите и операциите на всички бюджетни предприятия и де консолидират от Министерство на финансите съгласно чл. 167 от Закона за публичните финанси.

Формата, структурата и съдържанието на годишните и междинните финансови отчети на бюджетните предприятия се определя от министъра на финансите съгласно чл. 166, ал. 2 от Закона за публичните финанси. Редът, начинът и сроковете за съставянето и представянето на финансовите отчети на бюджетните предприятия и публикуването на информацията от тях се определят съгласно чл. 170 от Закона за публичните финанси.

Годишният финансов отчет съдържа следните основни елементи:

1. Счетоводен баланс;
2. Отчет за касовото изпълнение на бюджета;
3. Обяснителна записка за изпълнението на бюджета;
4. Информация за състоянието и изменението на основните активи, пасиви, приходи и разходи.
5. Прилаганата счетоводна политика;
6. Допълнителни справки изисквани от Сметната палата, Министерство на финансите и Националния статистически институт.

Настоящата счетоводна политика може да бъде изменяна и допълвана съгласно промени в действащото законодателство или с цел подобряване дейността на КПНРО.